

Valtiovarainvaliokunta/maatalousjaosto

Valtion vuoden 2016 talousarvio

ProAgria Keskusten Liitto ry

Svenska lantbrukssällskapens förbund

Momentin 30.10.50 määrärahalla on suuri merkitys maaseudun ja koko elintarvikeketjun toimintaan.

Momentin rahoitus tulee talousarvioesityksen mukaan alentumaan 1 995 000 euroa ollen 4 573 000 euroa, vähennystä on noin 30 %. Vuoden 2011 yli 10 miljoonan euron tasosta vähennys olisi yhteensä noin 60 %. Tämä vuosien mittaan tapahtunut neuvonnan määrärahan alentuma on suhteessa enemmän kuin muilta momenteilta. Organisaation sopeutuminen ja palvelutason ylläpitäminen rahoituksen nopeasti vähentyessä on ylivoimaisen vaikeata. ProAgria on kehittänyt oman toiminnan kustannustehokkuutta, eli emme ole rakentaneet toimintaamme vain sen varaan, että valtiolta tulee lisää rahaa.

Vaikuttavuus

ProAgrian (suomen ja ruotsinkieliset neuvontajärjestöt) tehtävä on parantaa asiakkaidensa kilpailukykyä ja kannattavuutta sekä edistää maaseudun kestävä kehitystä ja hyvinvointia. Kokonaisasiakasmäärä on vuosittain yli 30 000, joista 25 000 on maatalo-asiakkaita. Asiakastapaamisia on vuosittain yli 85 000 ja määrä on kasvussa.

Maatiloilla on isoja talousvaikeuksia, jotka johtuvat erityisesti kuluneen vuoden aikana realisoituneista maataloustuotteiden tuottajahintojen laskusta. Toimintaympäristön haasteista huolimatta edelleen maatilan omat päätökset ja toimenpiteet vaikuttavat eniten tilan kannattavuuteen. ProAgrian tuotanto- ja talousasiantuntijapalveluilla voidaan parantaa maatilojen kannattavuutta ja jopa pelastaa maatiloja suuremmalta konkurssiaallolta ja auttaa maatilayrittäjiä jaksamaan myös henkisesti näinä taloudellisesti vaikeina aikoina. Tavoitteena on elinkeinon säilyvyyden ja työpaikkojen turvaaminen sekä valtion antamien investointitukien hyödyn turvaaminen. Parhaimmillaan sijoitetulle rahalle saadaan moninkertainen vipuvaikutus maatilojen kannattavuuden paranemisen kautta.

Tavoitteena on tehdä suomalainen ruoantuotanto kannattavaksi. Maatiloilla yksittäisten tilojen omilla toimenpiteillä on suuri vaikutus kannattavuuteen. Parhaat yritykset menestyvät vaikeassakin tilanteessa. Menestyminen ei ole yksin yrityksen kokokysymys vaan johtaminen, tuotannon tehokkuus sekä kustannusten ja talouden hallinta ovat keskeisiä menestystekijöitä. Neuvontajärjestö suunnittelee ja auttaa tiloja noudattamaan edellä mainituissa asioissa parhaita ja koeteltuja käytäntöjä ja siten vaikuttaa elinkeinon kannattavuuteen. ProAgrialla on näyttöä toimenpiteiden vaikuttavuudesta.

Uusien palveluiden kehittäminen

ProAgria on kehittänyt palveluita vastaamaan asiakkaiden tarpeisiin ja tuottamaan mahdollisimman suuren hyödyn asiakkaille. Maatilojen johtamispalvelut, taloushallinto, Rahat riittämään-ohjelma sekä kotieläin- ja kasvitutannon uudet palvelut ovat tästä esimerkkejä. Esimerkkeinä sähköisistä palveluista ovat kasvinviljelyn suunnitteluohjelman WebWisun ja talouden hallintaan tarkoitetun WebWakka-ohjelmien kehittäminen. WebWisu-ohjelmistolla tehdyillä viljelysuunnitelmilla katetaan 51 % Suomen peltopinta-alasta vuonna 2015.

Valtion määrärahan merkitys

Talousarviossa esitetty leikkaus kuluvaan vuoteen tasosta merkitsee neuvontajärjestössä noin 45 henkilötyövuoden panosta. Määrärahalla tuetaan MMM:n kanssa vuosittain tulossopimuksessa sovittujen palveluiden tuottamista eli alkutuottajille tuotetaan palveluita alennettuun hintaan. Maatilojen talousvaikeuksista johtuen kaikilla asiakkailla ei ole halua tai kykyä maksaa palvelusta täyttä hintaa. Tuen vähenemisen seurauksena on palveluiden hintoja korotettava, jolloin niiden käyttö vähenee. Sen johdosta maatalouden kannattavuusparannuksia jää saavuttamatta, tilojen taloustilanne ei siltä osin parane ja haittavaikutuksien voidaan arvioida olevan valtiontaloudelle moninkertaiset mahdolliseen budjettisäästöön verrattuna.

ProAgrian toiminnan kattavuus

Edelleen on syytä korostaa, että valtion tuella on osaltaan varmistettu elintarvikeketjun alkutuotannon tarvitsema neuvonta kattavasti koko maassa. Esimerkiksi Suomessa tuotetusta maidosta yli 80 % on neuvonnan vaikutuksen piirissä, ProAgrian ohjelmilla tehtävät viljelysuunnitelmat kattavat puolet Suomen peltoalasta.

ProAgrian esitys

Maatilataloudessa on markkinatilanteen aiheuttama **kriisi**. Useat maatilat tarvitsevat tuotannon ja talouden asiantuntija-apua selvitäkseen kriisistä. Maatiloja tulee auttaa selviytymispolulle. Tämän mahdollistamiseksi **esitämme, että valtionapua ei leikata vuodelle 2016, vaan momentille palautetaan 1 995 000 euroa, joka kohdennettaisiin käytettäväksi erityisesti taloudellisesta näkökulmasta tehtäviin selviytymissuunnitelmiin tai vastaaviin toimenpiteisiin maatalo- ja maaseutuyrityksissä. Parhaimmillaan sijoitetulle rahalle saadaan moninkertainen vipuvaikutus maatilojen kannattavuuden paranemisen kautta.**

Juha Nuutila

Juha Nuutila
toimitusjohtaja
ProAgria Keskusten Liitto ry

Kim Nordling

Kim Nordling
toimitusjohtaja
Svenska lantbrukssällskapens förbund